

"Kâfir, Kur'ân'ın semâvî ilânâtına karşı küfr-ü mutlakı bırakıp meşkûk bir küfre inmiş." Devamıyla izah eder misiniz? "Meşkuk küfür" ve "mutlak küfür" nedir? Üstad'ın küfrü bu kadar güzel tahlil etmesini nasıl anlayabiliriz?

Üstad Hazretleri Mesnevî-i Nuriye adlı eserinde şöyle buyurur:

“Arkadaş! İslâmiyet, bütün insanlara bir nur, bir rahmettir. Kâfirler bile onun rahmetinden istifade etmişlerdir. Çünkü İslâmiyet’in telkinatıyla küfr-ü mutlak, inkâr-ı mutlak; şek ve tereddüde inkılab etmiştir. O telkinâtın kâfirlerde de yaptığı in’ikas ve te’sirat sayesinde, kâfirlerin, hayat-ı ebediye hakkında ümidleri vardır. Bu sayede, dünya lezzetleri ve saadeti onlarca tamamıyla zehirlenmez. Bütün bütün o lezzetler elemlere inkılab etmez. Yalnız tereddüdlere vardır. Tereddüd ise, her iki tarafa baktırır. Deve kuşu gibi, tam manasıyla ne kuş olur ve ne de deve olur. Ortada kalarak her iki tarafın zahmetinden kurtulur.”

Kur'ân son İlâhî kitap ve Hz. Muhammed (asm.) son peygamber olduğuna göre, bütün insanlık âlemi “iman, hidayet, ibadet ve ahlâk” dersini İslâm’dan alacaktır. On Dokuzuncu Söz’de Peygamber Efendimiz (asm.); *“bütün ehl-i imana imam, bütün insanlara hatip”* olarak vasıflandırılır. O halde, bugün dünyanın her köşesinde O’nun (asm.) hatiplik, yani hakkı tebliğ etme görevini yerine getirme sorumluluğu Müslümanların omuzundadır. Bunun yolu ise, kavgadan, anarşiden değil, sulh ortamı içinde insanî münasebetler kurup, bütün insanları Allah’ın kulları olarak görmek ve onların cehennemden kurtulmaları için şefkatle ve gayretle çalışmaktır. Üstadımızın ifade ettiği gibi, *“Nev-i beşerin en büyük meselesi Cehennemden kurtulmaktır.”* (Şuâlar)

“Küfr-ü mutlakın şek ve tereddüde inkılâp etmesi.”

Şüphe, zan manasına gelen "şek", iman ile küfür arasında gidip gelmek demektir. Yani şek içinde olan birisi, ne tam iman ediyor ne de tam küfr-ü mutlaka atılıyor. Tabi bu hal sahih bir iman değildir, çünkü imanda şek olmaz. Sahih bir iman için kişinin iman esaslarını kat’i bir şekilde kalben tasdik etmesi gerekiyor.

"Aaba hesap günü var mı?" diye kalbinde bir bulanıklık, bir şüphe olsa iman olmaz.

İman ancak katiyet ve cezm ile olur, yani hesap gününün gelmesi kat'i ve kesindir diye kalben tasdik etmesi gerekir. Yani kalpteki zerre kadar şek imanı giderir.

İman; Resul-i Ekrem Efendimizin (asm) getirmiş olduğu dini, kalp ile tasdik, dil ile ikrar şeklinde tarif ediliyor. Bu imanı amel takib etmektedir. Amelsiz iman da makbuldür, ama kâmil bir iman değildir. Kâmil iman ise ancak tahkiki olan imandır.

Tahkiki iman; Allah'ın isim ve sıfatlarının kâinattaki tecellilerini okumak, O'nun varlığına ve birliğine delil olan sikkesini, turrasını ve mührünü görmektir. Zaten her varlık ve her mahlûk Allah'ın varlığına ve birliğine açılan birer penceredir. Tahkiki iman, sarsılmaz ve şüphelere mağlup olmaz derecede ispat ve deliller ile Allah'a ve O'nun bildirdiklerine iman etmektir.

İkinci vecizede küfür, iki ana başlık altında ele alınmaktadır. Biri mutlak küfür, diğeri ise meşkûk küfürdür.

Mutlak küfür, bugünkü ifadesiyle ateizm (ta'til), yani hiçbir şeye inanmamaktır. Puta tapanlar bu tarife girmezler. Onlar, batıl inançlarında bir teselli bulabilirler. Ama küfrü mutlak en büyük bir azaptır, onda hiçbir teselli kapısı yoktur.

Mutlak küfürde olan adam, kesinlikle ebedî yokluğa inanır. Onun için hiç bir kurtuluş kapısı yoktur. Bu küfür çok dehşetlidir. Kişinin iç dünyasındaki yangın, cehennemden daha şiddetli bir şekilde onu yakar. Bu küfre dayanılmaz, ya eğlence, uyuşturucu ve içkilerle kendini avutarak ölümü unutmaya çalışır veya intihar eder.

İkincisi ise meşkuktur. Yani onun için kapılar tamamen kapanmamıştır. "Belki ahiret vardır" diye düşünür. Semavî kitapların, hususen Kur'ân'ın mesajı onun için de bir ümit kapısı olur. İnanmasa da, "belki vardır" diye teselli bulur. Bu küfür bir derece daha hafiftir. Kişi bir nevi kendini aldatır. Hastalandığında, yakınlarını kaybettiğinde ve kendisi de ölüme yaklaştığında bir teselli arayışına girer. Belki de, "Müslümanların dediği gibi, ölümden sonra başka bir âlem olabilir" diyerek bir derece rahat eder.

Hz. İsa ve Hz. Musa'nın (a.s.) da o âlemden haber verdiklerini hatırlar, ölüm ötesinden bir derece ümitli olur. Bununla birlikte tam olarak inanıp, ibadet yoluna da girmez. Deve kuşu gibi, kendini aldatarak her iki tarafın elemelerinden kurtulur. Bu teselli elbette ki, bir süre için geçerlidir. Üstad'ın ifadesiyle; *"Kısa bir zamanda düşüm açılır. Hakikat ortaya çıkar."*

Üstad Hazretlerinin bu güzel tahlilinin kaynağını birkaç noktada izah etmek mümkün:

Birincisi, küfrün ve kâfirlerin ruh halini ayetler ve hadisler, bazen sarîh bir dil ile bazen remzi ve işari bir dil ile çok mükemmel bir şekilde tasvir ediyor. Üstad Hazretleri de bu tasviri bizlere ifade ve tefsir ediyor.

İkincisi, Üstad Hazretleri bir dönem Avrupa'nın fen ve felsefesini okumuş ve o malumatları ezberine almıştır. Felsefeden bihaber değildir, onların fikriyatına derinlemesine vakıftır. Bu batıl fikriyatın insan ruhuna ne denli derin yaralar açtığını çok iyi bilmektedir.

Üçüncüsü, keşif de bunda ayrı bir unsurdur. Çünkü Üstad Hazretlerinin kuvve-i ilmiyesi kadar kuvve-i velayeti de üstün ve latiftir.